

Ladan İllaya

– Öztürkçe · 17 Mart 2024

Hayat iki kelimedenden ibaret; “La” ve “İlla”. İlla diyebilmek için önce La’ları hayatımızdan temizlemek “La” zihniyetlere geçit vermemek, ne kadar “La” engeli mevcutsa onlarla amansız mücadele etmek gerekir. “LA” “hayır” demek; inanca, insani değerlere, insani özellikleri bertaraf eden bütün kötülöklere, “Dur” demektir.

İslam ve tevhid inancında “La”lara yer yok, “La”nın olduğu yerde inançsızlık vardır. İnançsızlığın bulunduğu yerde de; birliğin bozulması, düzenin alt üst olması, huzurun kaçması, insanî değerlerin heba olması söz konusudur.

Konumuzu ilgilendiren “Hayır” içinde; “Lâ” anlayışı vardır. “Lâ” olmadan, “İllâ” olmaz. Onun için; “Lâ İlahe İllallah” ilkesinde; “Allah’tan başka bütün ilahlara, ilah yerine konulara, Allah’ı devre dışı bırakmayı kendine meslek edinmiş Allah’ı inkâr eden bütün İZM’lere, dünyayı teröre gark eden, barışı baltalayan her felsefi akıma “Hayır” diyorum.

Burada; şirk, küfür, ateizm ve benzeri bütün Şeytani sistemler “Hayır” deme kapsamındadır. Yani İlsınırı içinde mütalaa edilir.

Baktığımız zaman; Hz. Adem’in yaratılması, insanın yaratılış serüveni, Allah’ın ruhlardan aldığı; “elest” akti, Hz. Peygamberin; “beni Hud suresindeki; “ Emir olunduğün gibi dosdoğru ol” ayeti yaşlandırdı” ifadesi, Kur’anda çokça zikredilen; düşünce, fikir, akli kullanma emirleri, ayetlerin hep; “Kâmil insan” olmayı öğütlemesi, Ameli Salih yapanların kurtuluşa erecekleri... önce olumsuzlukları temsil eden, “hayır” diyerek, olumluya adım atmayı temsil eden, “İlla”ya yani; batıl, Allahsız, inançsız bütün sistemleri temelden yıktıktan sonra yepyeni bir sistem kurmak meselesine kafa yorar.

İşte bütün bu olumsuzluklara; “HAYIR” deyip, bunun yerine; insanlığın ikamesi için; “EVET” i koymaya çaba harcamalıyız. Çalışmamız bunu ele almaktadır. Bütün bilgilerimizi belgeye dayandırıyor, temel kitabımız olan Kur’an ve Sünneti mesnet alıyoruz.

Allah, insanı kendisine kul olsun, ibadet etsin diye yarattı. Bununla ilgili olarak; “ben cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım”, “yakın (ölüm) gelinceye kadar rabbine ibadet et” ifadeleri karşımızda durmaktadır.

“Müslüman’ım”, “İnanıyorum” demek yetmiyor. Eylem, hareket, fil, iş ve aksiyon gerekmektedir. Müslüman aksiyon adamıdır. Kur’an, aksiyoner olmayı istiyor. Bakınız Şems-i Tebrizi bu konuda ne diyor?

Alah’ı tanıdığınızı iddia ediyor, fakat ona olan borcunuzu vermiyorsunuz. Bu borcu, fakir ve muhtaçlara ihsanda bulunarak ödeyin.

Kur’an-ı Kerim’i okuyorsunuz fakat hüküm ve kurallarından haberiniz yok. Okuduklarınızı uygulayın. Şeytanın, düşmanınız olduğunu iddia ediyor, fakat ona itaat ediyorsunuz. Onun tekliflerini geri çevirin. Kendinizi Muhammed (SAV) ümmetinden sayıyor, fakat sünnetini uygulamaya çalışmıyorsunuz. Cennete girmek istediğinizi söylüyor, fakat ona girmek için gerekli hiçbir ameli işlemiyorsunuz. Ateşten kurtulmak istiyor, fakat günahlarınızı ve kötü amellerinizle kendinizi durmadan ona doğru sürüklüyorsunuz.

Ölümün herkese geldiğini biliyor, fakat ona hiçbir hazırlıkta bulunmuyorsunuz.

Bütün din kardeşlerinizin kusurlarını görüyor, fakat kendi kusurlarınızı görmüyorsunuz.

Allah’tan gelen bütün nimetleri şükretmeden yiyor ve kullanıyor, fakat O’na olan minnettarlığınızı size verdiği nimetlerden muhtaçlara tasadduk ederek göstermiyorsunuz.

Ölülerinizi, aynı sonun sizin de başınıza geleceğini bile bile, ibret almadan, gömüyorsunuz. [1]

Kur’an bizden, aksiyoner olmamızı, tembellikten, mıymıntılıktan, bana necilikten, beni ilgilendirmez tavırlarından, aymazlıktan, vurdumduymazlıktan, kendine Müslüman olmaktan, sadece kendi çıkarını düşünmekten... -ki hepsi “LA”kapsamındadır- kurtulmamızı ister. Başkasının aklıyla değil, kendi aklımızı kullanmayı, başkasının düşünmesi değil kendimizin düşünmesini, başkasının inanması değil kendimizin inanmasını, şeyhlerin, hocaların, hacıların, üstadların, müftülerin, imamların... aklıyla değil, onların mesnetsiz dedikleri değil, Kur’anın dediği, Peygamberlerin ve Allah’ın buyurduğu istikamette ve de kendi aklımızı da devreye sokarak yaşamak en doğru ve en ideal olanıdır.

Kur’an, emanet akıl istemez. Kendi aklımızın, kendi irademizin, kendi düşüncemizin, kendi fikirlerimizin devreye sokulmasından yanadır. Onun için şöyle denir; “sağ gözün sol göze faydası yoktur”, “insan yalnız doğar, yalnız sıkıntı çeker ve yalnız ölür.”

ZALİMİN RİŞTE-İ İKBALİNİ BİR ÂH KESER,

MÂNİ-İ RIZIK OLANIN RIZKINI ALLAH KESER!

Zulümlere, haksızlıklara, kan dökmeye, kavga çıkarmaya ve savaşla dünyayı kan gölüne çevirmeye engel olmanın en etkili formülü; “Tevhid inancı” yani; “LA”dan “İLLA”ya yükseliştir. Allah, kullarının, ilerde bu tür olumsuzluklara gireceğini bildiği için, ilk baştan tedbir almış, ilk insanı peygamber olarak göndermiş ve “tevhid İnancı”nı anlatmak, korumak ve bu uğurda mücadele etmesini istemiştir.

Onun için “Tevhid Mücadelesi”nin en etkili isimleri peygamberlerdir. Allah da, her millete peygamber

gönderdiği, peygambersiz hiçbir millet olmayacağına göre yeryüzünde Tevhid bayrağı dalgalanacak, Allah'ın ismi ve kanunları asla yok olmayacaktır! Her insan, Allah'ın kulu olduğuna göre, mutlaka O'nun emirlerini yerine getirme konusunda kesintisiz mücadele verecektir, vermelidir. Allah'ın yolunda mücadele edenlerin ödülleri vardır. Dünyayı, inananlar imar edecektir. Müslümanlar, peygamberlerin yolunu izlemek, onların yaptıklarını- peygamberlik dışında- eksiksiz yerine getirmek zorundadırlar. Kötülükleri gidermek, haksızlıklara dur demek, zulmü önlemek için el birliği içinde olmak, iyiliği emretmek, kötülükten sakındırmak... durumundadırlar.

Bugün, yarın ve her zaman dünyanın neresinde bir hukuksuzluk, insan hakkı ihlali varsa orada Müslümanlar olmalıdır. Müslüman; ilgisiz, sessiz kalmaz, vurdumduymaz olamaz. Hiçbir peygamber, sessiz kalmamış, tevhid'e gelebilecek saldırılarda her türlü mücadeleyi vermişlerdir. Hayat o zaman değer kazanır![2]

Biz Müslümanız. Müslüman; düşünen, fikir üreten, beyni terleyen, dertli insandır. Toplumun derdi, Müslümanın derdidir. Toplumla ilgilenmeyen, olumsuzluklara ses çıkarmayan, olumlu olaylara ilgisiz kalan, bana neci tavırlar... müslümana yakışmaz. Kur'an, mıymıntı Müslüman istemez. İnceleyin peygamberlerin hayatını; hiçbirisi bir köşeye çekilip toplum meselelerine ilgisiz kalmamışlardır.

Kur'an; insanı inşa eder. Bu,

“Ne olursan ol gel,

İster kâfir, ister putperest,

İster yüzbin kere tövbeni bozsan da yine gel,

Bizim dergahımız ümitsizlik dergahı değildir.” İlkesine uygun bir hayat çizgisi içinde olmayı öğütler.

Akil terletmek, alını terletmekten önemlidir ve önce gelir. Akınlı terletmeyenlerin; sözleri, davranışları, tavırları...yapmacıktır. Yapmacık tavırlara devam edildiği sürece, toplumda huzur olmaz. İşte bu yüzden; “İbrahim'leri yetiştirmeyen toplumlar, Nemrutların zulmüne hak kazanır!” denmiştir.

Müslüman olarak temel vazifemiz dinin yaşanması ve yaşatılması; hem kendi nefsimizde hem de toplumsal ortamda İslami esasların hâkim kılınması çabasıdır.

Kur'anca düşünmek için, Bezm-i elest'e ram olmak şarttır. “Bezm- i elest”; Allah'a verilmiş olan sözdür.

Tahir'ül Mevlevi şöyle der:

“ Eli boş gidilmez gidilen yere,

Rabbim boş gelmedim suç getirdim,

Dünyalar çekemezken bu ağır yükü,

İki büklüm sırtımda pek güç getirdim.”

KALU BELA; bir sözleşmedir.

Bezm-i elest; “la ilahe illallah Muhammeden resulullah” Allah'tan başka ilah yoktur. Muhammed (SAV) O'nun resulüdür cümleleri içinde cereyan eder.

“Fe'stekim kema ümirte” Emir olduğun gibi dosdoğru ol.

Bunun adına; “LÂ”dan “İLLÂ” ya demek doğru olmaktadır.

“Doğrudan Kur'an'dan alarak ilhamı,

Asrın idrakine söyletmeliyiz İslâm'ı” (M.Akif Ersoy)

Kur'an; sakınanlar ve arınanlar için bir yol göstericidir.

Kur'an;

İnancı düzeltmek, ahlaki güzelleştirmek, dünya hayatını düzene koymak, ilahi irade, rıza ve düzene uygun bir dünya hayatından sonra ebedi mutluluklarını kazandırmak için gönderildi.

Kur'an'ın; "belhum adal" dediği; "hayvanlardan daha aşağı" duruma düşmemek, Kur'an'la yaşamakla mümkündür.

Kur'an'la yaşamak, aynı zamanda Kur'an'la İletişim kurmaktır.

"LA İLAHE" dediğimiz zaman ilk önce bütün sahte tanrılar zihinlerden siliniyor, sonra da "İLLALLAH" ifadesiyle; hakiki, tek, eşi ve benzeri bulunmayan Allah kalbe ve zihne yerleştiriliyor. [3]

"ALLAH" yerine, "TANRI", "RAHMAN" yerine; "ESİRGEYEN" , "RAHİM" yerine; "BAĞIŞLAYAN" kelimeleri tam olarak anlamlarının yerini tutmaz.

"ALLAH" ismi; tek, eşsiz, benzersiz, bütün kemal sıfatlarına sahip ve eksikliklerden uzak, varlığı zorunlu(Olmazsa olmaz) olan yüce varlığa mahsustur. Bu sıfatları taşımayan hiçbir varlığa ALLAH denemez.

İnsanların uydurdukları, kendilerine göre bazı nitelikler yükledikleri mabutlara TANRI denir. [4]

Allah'ın birliğini, O'nun, tüm yetkin nitelikleri Kendisinde topladığını, yaratılmışlara özgü noksanlıklardan uzak olduğunu, eşi ve benzerinin olmadığını, yegâne yaratıcının ve evrendeki her işin asıl çekip-çevireninin O olduğunu bilip buna iman etmek; O'ndan başkasına tapmamak; yapıp ettiklerimizi sadece O'nun rızasını gözeterek yapmak gibi kapsam alanı oldukça geniş manaları içeren tevhid, dinin özüdür.

İslam, esasen tek bir esas üzerine kuruludur, o da tevhiddir. Dinin temeli olan tevhid esasının ilk tebliğcisi, şüphesiz insanlığın atası Hz. Âdem'dir. Bu kutsal görevi, daha sonra insanlığın ikinci atası ve azim ve sebat sahibi (ulu'l-azm) peygamberlerin ilki sayılan Hz. Nuh devam ettirmiştir. Ancak ne var ki, zamanla insanların pek çoğu, tevhid akidesinden uzaklaşarak, şirkin, Allah'a ortak koşmanın, söylem ve eylemlerinde tevhide aykırı düşmenin türlü versiyonlarına sürüklenmek suretiyle akla, kesin bilgiye dayalı gerçek, doğru (sahîh) bir tevhidî imandan sapmışlardır.

Böylece sahih tevhit inancı, yerini, şirkin envâ-ı çeşidine bırakmış, yaratıcı ile bağlar kesilmiş, tek bir Tanrı'ya tapma ve sadece O'na ibadet etme düşüncesi terk edilmiş ve yeniden cehalete, bilgisizliğe dayalı kör bir taklidî inancın pençesine düşülmüştür. Haliyle insanlık, böylece yeniden Allah'ın birliği (tevhit) düşüncesine yabancılaştığı gibi; tevhit inancının, soyut söylemler dışında kapsadığı geniş manaları ve bu anlam bütünlüğü bağlamında yapılması zorunlu eylemlerin mahiyetini kavrayıp gereğini yerine getirmekten de uzaklaşmıştır. Böylece Hz. Nuh'un tebliğ ettiği tevhit akidesi uzun bir müddet kaybolmuştur. Bu yüzden Allah, "Nuh'tan sonraki nesillerden nicelerini helâk etmiştir." Tanrı, dinini, zaman zaman insanlar arasından seçip onlara gönderdiği peygamberler aracılığıyla tevhidî çizgiye çekmek istemiştir. Nitekim O, Hz. Nuh'tan asırlar sonra, Hz. İbrahim'i de işte bu amaçla, yani insanlara tevhit esasını doğru bir şekilde tebliğ etmek üzere peygamber olarak seçip göndermiştir. [5]

Mümin şahsiyet; Kur'an'la iletişim içine girer. Kur'an'ı, yükselere koyarak, gelin ve damatların odalarında süs olsun diye nakışlı kaplarda saklamakla şahsiyet elde edemeyiz.

Mümin; aynı zamanda ve her şeyden önce Allah'la iletişim kuran, Kur'an okudukça, Allah'la konuştuğunu bilen insandır.

Kur'an'la iletişime geçen; hurafelerden, akıl ve düşünceye aykırı davranışlardan, ilme ters tutumlardan

uzak kalan, Kur'an'ca iletişimi hayat iksiri olarak gören, barışı, kardeşliği, diğer dinlerden olanlara karşı hoşgörüyü, insan sevgisini, adaleti, eşitliği, "veren el" olmayı, "bugün Allah için ne yaptın?" anlayışına ilgisiz kalamayan kimsedir.

Aslında Kur'an bizden, aksiyoner olmamızı, tembellikten, mıymıntılıktan, bana necilikten, beni ilgilendirmez tavırlarından, aymazlıktan, vurdumduymazlıktan, kendine Müslüman olmaktan, sadece kendi çıkarını düşünmekten... kurtulmamızı ister. Başkasının aklıyla değil, kendi aklımızı kullanmayı, başkasının düşünmesi değil kendimizin düşünmesini, başkasının inanması değil kendimizin inanmasını, şeyhlerin, hocaların, hacıların, üstatların, müftülerin, imamların... aklıyla değil, onların dedikleri değil, Kur'an'ın dediği, Allah'ın buyurduğu istikamette ve de kendi aklımızı da devreye sokarak yaşamak en doğru ve en ideal olanıdır.

Kur'an, emanet akıl istemez. Kendi aklımızın, kendi irademizin, kendi düşüncemizin, kendi fikirlerimizin devreye sokulmasından yanadır. Onun için şöyle denir; "sağ gözün sol göze faydası yoktur", "insan yalnız doğar, yalnız sıkıntı çeker ve yalnız ölür."

Mümin; aynı zamanda ve her şeyden önce Allah'la iletişim kuran, Kur'an okudukça, Allah'la konuştuğunu bilen insandır.

Kur'an'la iletişime geçen; hurafelerden, akıl ve düşünceye aykırı davranışlardan, ilme ters tutumlardan uzak kalan, Kur'an'ca iletişimi hayat iksiri olarak gören, barışı, kardeşliği, diğer dinlerden olanlara karşı hoşgörüyü, insan sevgisini, adaleti, eşitliği, "veren el" olmayı, "bugün Allah için ne yaptın?" anlayışına ilgisiz kalamayan kimsedir.

Mümin, Kişilik sahibidir. Kurandan yolu geçmeyen veya ruhu, gönlü Kur'an'la sulanmayan insanlar; fedakârlık, vefakârlık, sorumluluk, elini taş altına koyma bilincinden uzaktır.

Kur'an'ı hayatımızın mihrini yapmak zorundayız. Kur'an'ı hayat mihrini yapmayan insanlar empati kuramaz, "Salih amel" içinde olamaz, "emir olunduğun gibi dosdoğru ol" anlayışını idrak edemez. Kur'an'ca iletişime şaşkınlık bakanlar; "niçin yapmadığınızı söylersiniz?", "ya olduğun gibi görün, ya da görüldüğün gibi ol" ruhundan habersizdir.

Temiz toplumun anahtarı; Kur'an'ca yaşamakta yani Kur'an'la iletişimdeyiz. Çünkü bu ruhla iletişime girenler; ticarete hile yapamaz, müşterisine bozuk ve hileli mal veremez, yaya kaldırımlara mal koyup yayaların geçmesine engel olamaz. Teraziyi hileli tutamaz. Faizle alışverişin "haram" olduğu şuuru içindedir. Borçlandığı zaman; yazılı hale getirir ve şahitlendirir.

Bu çalışmamızda; Tevhit ve tevhit mücadelesine yer verip, "Emir olunduğun gibi dosdoğru ol" ilahi fermanına uygun hayat sürmenin yolunun; "la ilahe illallah"tan geçtiğini, dünyanın bu ilkeyle ayakta durduğunu anlatmaya çalışacağız.

Dolayısıyla tevhidi mücadelenin mihrini peygamberler oluşturduğu için onların ve özellikle ülü'l azim peygamberlerin mücadelesini ele alacağız. Çalışma bizden, muvaffakiyet Allah'tandır.

Hayatımıza yön veren, yaşamaya anlam katan, bütün problemlere kesin çözüm getiren, dünyayı cennet kılan... İlahi nizamı ortaya koyan Kur'an'ı Kerim, Fatıha suresinden, Nas suresine kadar hep; Vahdetten, birlikten, Allah'ın güç ve kuvvetinden, dünyanın ve ahiretin yed-i kudretinde olduğundan dem vurur. O'nun varlığına, birliğine, kudretine kafa tutanların, yaratma ilkelerini iskalayanların akıbetlerinden söz eder.

Dünya nizamını bozmamamızı, fitne çıkarmamamızı, birliğe ket vurmamamızı hatırlatır. O kadar ki fitnenin, adam öldürmekten daha tehlikeli olduğunu gözler önüne serer.

"La"dan, "illa"ya, kelime-i tevhidi anlatır. Bu konuda İslam alimlerinin bir kısmı; "Vahdet-i Vücut", bir kısmı; "Vahdet-i Şuhut" der. Öyle veya böyle, ister şuhut olsun ister vücut, hepsinin özünde Vahdet vardır.

Vahdetten, birliket, Allah'ın yegane yaratıcı olmasının dışında bir durum yoktur ve olamaz. Bunu görmek için önce kendi varlığımıza bakalım. Kendi varlığımızdan netice alamadık mı? O vakit; hayvanata, semaya, dağlara, taşlara, yıldızlara, aya, güneşe...bakalım. Baktıkça aciz kalırız. İlim adamları; veterinerler, Tıp uzmanları, botanikçiler, uzay bilimciler, jeologlar, astronomlar...mutlaka vahdetin güzelliğini, yaratanın kesin olarak mevcut olduğunu ve kıyamete kadar ebeden var olacağını kabullenirler.

[1] Kazım Öztürk; Şems-i Tebrizi'nin Evrensel Mesajları, NKM yayınları, Konya

[2] Öztürk, A. g. g.

[3] Kur'an Yolu Türkçe meal ve tefsiri, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 2006, c.1, s. 59

[4] A. g. e.

[5] Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Hz. İbrahim'in İmanı ve Tevhid Mücadelesi
MUAMMER ESEN DOÇ. DR. ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ